

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 6525/13
Antica REMPEŠIĆ i Neven REMPEŠIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 16. ožujka 2021. u odboru u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,

Erik Wennerström,

Ioannis Ktistakis, *suci*,

i Attila Teplán, *vršitelj dužnosti zamjenika tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 4. siječnja 2013. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na očitovanje koji su dostavili podnositelji zahtjeva,

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelji zahtjeva, gđa Antica Rempešić i g. Neven Rempešić, državljani su Republike Hrvatske rođeni 1931. odnosno 1954. godine i žive u Kraljevici. Podnositelje zahtjeva pred Sudom je zastupao g. S. Bengin, odvjetnik iz Rijeke.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

4. Podnositelji zahtjeva žive u stanu u Kraljevici površine 69 kvadratnih metara koji se nalazi u zgradi koja pripada Lučkoj kapetaniji Rijeka.

5. Dana 3. listopada 1960. Uprava pomorske oblasti Sjevernog Jadrana, koja je bila pravni prednik Lučke kapetanije Rijeka, zatražila je od Općine Kraljevica da predmetnu zgradu proglasi poslovnom zgradom. U zahtjevu je navedeno da se zgrada sastoji od uredskih prostora, skladišnog prostora i stana lučkog službenika.

6. Rješenjem od 24. ožujka 1961. godine, Općina Kraljevica udovoljila je zahtjevu smatrajući da tijelo koje je podnijelo zahtjev mora biti u mogućnosti donositi neovisne odluke o korištenju prostora u zgradi i održavanju zgrade, kao i odluke o smještaju lučkih službenika.

7. Odlukom od 18. studenoga 1965. društvo Jugolinija dodijelilo je jednom od svojih djelatnika, g. I.R.-u, stanarsko pravo (*stanarsko pravo*) na stanu u Rijeci površine 47 kvadratnih metara (za opis pojma stanarskog prava vidi *Statileo protiv Hrvatske*, br. 12027/10, stavci 24. – 26., 10. srpnja 2014.). I.R. je bio suprug prvo podnositeljice zahtjeva i otac drugo podnositelja zahtjeva.

8. Rješenjem od 15. lipnja 1966. Lučka kapetanija Rijeka dodijelila je stanarsko pravo na stanu u Kraljevici (vidi stavak 4. ove odluke) izvjesnom g. B.-u, kapetanu Luke Kraljevica. Na temelju mjerodavnog zakonodavstva, njegova supruga gđa M.B. automatski je postala sunositeljica stanarskog prava na stanu. Nakon njegove smrti, postala je jedina nositeljica stanarskog prava na predmetnom stanu.

9. Dana 26. prosinca 1974. na snagu je stupio Zakon o stambenim odnosima (dalje u tekstu: „Zakon o stambenim odnosima iz 1974.”). Njime je bilo predviđeno da se stanarsko pravo ne može steći na stanovima za službene potrebe (dalje u tekstu: „službeni stan”) (vidi stavak 30. ove odluke). Bilo je propisano i da davatelji stanova u društvenom vlasništvu u općem aktu (a) utvrđuju koji se stanovi u njihovim stambenim fondovima smatraju službenim stanovima i (b) utvrđuju uvjete i način korištenja tih stanova (vidi stavak 32. ove odluke).

10. Dana 9. svibnja 1975. Lučka kapetanija Rijeka donijela je svoj Pravilnik o davanju stanova na korištenje i djelomičnoj upotrebi sredstava za stambene svrhe. Člankom 22. tog Pravilnika bilo je predviđeno sljedeće:

- službeni stanovi bili su stanovi koji su povezani s vršenjem službene dužnosti ili funkcije,
- zaposlenici koji koriste službene stanove nisu mogli steći stanarsko pravo na tim stanovima i
- prava i obveze korisnika takvih stanova morali su biti uređeni ugovorom između lučke kapetanije i dotičnog korisnika takvog stana.

11. Neutvrđenog datuma 1976. godine, Lučka kapetanija Rijeka raspisala je natječaj za radno mjesto kapetana Luke Kraljevica. Jedan od uvjeta koje su kandidati morali ispunjavati bio je da imaju „obiteljski stan” koji su spremni zamijeniti za stan koji se nalazi u zgradi Lučke kapetanije Rijeka u Kraljevici (vidi stavak 4. ove odluke).

12. Suprug odnosno otac podnositelja zahtjeva I.R. (dalje u tekstu: „prednik podnositelja zahtjeva”) uspješno se prijavio za to radno mjesto te je imenovan kapetanom Luke Kraljevica.

13. Na temelju ugovora o zamjeni stanova od 5. siječnja 1976., prednik podnositelja zahtjeva i gđa M.B. zamijenili su svoje stanove u Rijeci odnosno Kraljevici, na kojima su imali stanarsko pravo (vidi stavke 4. i 7. – 8. ove odluke). Ugovor je sklopljen uz suglasnost davateljâ tih stanova, odnosno društva Jugolinija i Lučke kapetanije Rijeka, kako je bilo propisano zakonom (vidi stavke 7. – 8. i 31. ove odluke).

14. Na temelju ugovora o korištenju stana koji je sklopljen istoga dana, Lučka kapetanija Rijeka (kao davatelj stana u Kraljevici) dala je stan na korištenje predniku podnositelja zahtjeva. U ugovoru je prednik podnositelja zahtjeva naveden kao nositelj stanarskog prava te je navedeno da mu je stan dan na korištenje na neograničeno vrijeme. U ugovoru nije navedeno da mu je stan dan na korištenje u vezi s njegovim radnim mjestom ili da je riječ o službenom stanu.

15. Dana 20. siječnja 1979., 6. siječnja 1988. i 5. svibnja 1989. sklopljeni su aneksi ugovora o korištenju stana (vidi stavak 14. ove odluke). U svim tim aneksima navedeno je da je sporni stan službeni stan, a u posljednja dva aneksa Lučka kapetanija Rijeka navedena je kao davatelj tog službenog stana. Međutim, ni u jednom aneksu nisu zapravo izmijenjeni uvjeti ugovora, jer je jedini predmet tih aneksa bio utvrđivanje stanarine koja će se plaćati za stan. Štoviše, u svim je aneksima posebno navedeno da sve ostale obveze koje proizlaze iz ugovora ostaju iste.

16. Dana 25. prosinca 1985. na snagu je stupio novi Zakon o stambenim odnosima (dalje u tekstu: „Zakon o stambenim odnosima iz 1985.”). U njemu je zadržano pravilo uvedeno Zakonom o stambenim odnosima iz 1974. prema kojem se stanarsko pravo ne može steći na službenim stanovima (vidi stavke 9., 30. i 35. ove odluke).

17. Dana 19. lipnja 1991. na snagu je stupio Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (dalje u tekstu: „Zakon o prodaji stanova”). Njime je nositeljima stanarskog prava na stanovima u društvenom i državnom vlasništvu i članovima njihovih domaćinstava dano pravo da pod povoljnim uvjetima kupe stanove od davatelja tih stanova.

18. U veljači 1993. prednik podnositelja zahtjeva podnio je Lučkoj kapetaniji Rijeka zahtjev za kupnju stana u Kraljevici koji je tada koristio. Pozvao se na Zakon o prodaji stanova.

19. Dopisom od 10. veljače 1993. Lučka kapetanija Rijeka obavijestila je prednika podnositelja zahtjeva da mu ne može prodati stan koji koristi jer je to službeni stan na kojem se ne može steći stanarsko pravo (vidi stavke 9. – 10., 30. i 35. ove odluke).

20. Dana 23. veljače 1994. prednik podnositelja zahtjeva ponovno je Lučkoj kapetaniji Rijeka podnio zahtjev za kupnju spornog stana.

21. Dana 14. travnja 1994. prednik podnositelja zahtjeva podnio je tužbu protiv države na Općinskom sudu u Rijeci tražeći donošenje presude koja će zamijeniti ugovor o prodaji.

22. Dana 29. kolovoza 1996. prednik podnositelja zahtjeva preminuo je, nakon čega su njegova djeca, odnosno drugi podnositelj zahtjeva i njegova sestra, preuzeli postupak. Prva podnositeljica zahtjeva uključila se u postupak 14. lipnja 2007.

23. Dana 5. studenoga 1996. na snagu je stupio Zakon o najmu stanova. Njime je ukinut pojam stanarskog prava i predviđeno je da nositelji takvog prava postaju „zaštićeni najmoprимci”. Na temelju tog zakona, na te najmoprимce primjenjuje se niz zaštitnih mjera, kao što su obveza najmodavca da ugovori najam na neodređeno vrijeme; plaćanje zaštićene najamnine čiji iznos utvrđuje Vlada i koji je znatno niži od tržišne najamnine; i bolja zaštita od otkaza najma.

24. Dana 30. rujna 2002. nadležno povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske donijelo je rješenje na temelju Zakona o najmu stanova kojim je priznalo:

- prvoj podnositeljici zahtjeva status zaštićene najmoprимke u odnosu na sporni stan i
- status članova domaćinstva drugom podnositelju zahtjeva i njegovim dvjema kćerima.

U rješenju je navedeno, *inter alia*, da je prednik podnositelja zahtjeva imao stanarsko pravo na predmetnom stanu.

25. Dana 20. srpnja 2004. povjerenstvo Vlade i prva podnositeljica zahtjeva sklopili su ugovor o najmu na temelju Zakona o najmu stanova (vidi stavak 23. ove odluke) kojim je utvrđena zaštićena najamnina za sporni stan. Drugom podnositelju zahtjeva i njegovim dvjema kćerima dano je pravo i dalje živjeti u tom stanu.

26. Presudom od 7. studenoga 2007. Općinski sud u Rijeci odbio je tužbu koju je podnio prednik podnositelja zahtjeva (vidi stavak 21. ove odluke) i presudio je protiv podnositelja. Uzimajući u obzir činjenično stanje predmeta (vidi stavke 9. – 15. ove odluke), presudio je da je predmetni stan bio službeni stan i da stoga prednik podnositelja zahtjeva nije mogao steći stanarsko pravo na tom stanu. Prema tome, podnositelji zahtjeva nisu imali pravo otkupiti ga na temelju Zakona o prodaji stanova (vidi stavak 17. ove odluke).

27. Dana 12. ožujka 2010. Županijski sud u Rijeci odbio je žalbu podnositelja zahtjeva i potvrdio je prvostupanjsku presudu Općinskog suda u Rijeci, potvrdivši obrazloženje navedeno u toj presudi. Dodao je da činjenica da su vlasti priznale prvoj podnositeljici zahtjeva status zaštićene najmoprимke i s njom sklopile o ugovor o najmu kojim je utvrđeno da najamnina u odnosu na predmetni stan mora biti zaštićena najamnina (vidi stavke 24. – 25. ove odluke) nije bitna za ishod postupka.

28. Dana 7. lipnja 2010. podnositelji zahtjeva podnijeli su ustavnu tužbu protiv prvostupanjske i drugostupanjske presude. Tvrdili su da je pobijanim

presudama povrijeđeno njihovo pravo na pošteno suđenje i pravo na jednakost pred zakonom, kako su zajamčena Ustavom Republike Hrvatske. Konkretno, iznijeli su opsežne tvrdnje protiv utvrđenja redovnih sudova da nisu imali pravo otkupiti predmetni stan jer je to bio službeni stan koji se nije mogao dati u najam na temelju stanarskog prava (vidi stavak 26. ove odluke).

29. Rješenjem od 17. listopada 2012. Ustavni sud Republike Hrvatske proglasio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom uz obrazloženje da u tom predmetu ne postoji ustavnopravna bit stvari.

B. Mjerodavno domaće pravo

1. Zakon o stambenim odnosima iz 1974.

30. Mjerodavnim odredbama Zakona o stambenim odnosima iz 1974. (Narodne novine Socijalističke Republike Hrvatske br. 52/74 s daljnjim izmjenama i dopunama), koji je bio na snazi od 26. prosinca 1974. do 24. prosinca 1985., bilo je predviđeno kako slijedi:

Član 6.

„(1) Stanarsko pravo ne može se steći na:

...

3. stanovima za službene potrebe;

...

(2) Stanovima za službene potrebe smatraju se stanovi čije je korištenje vezano za vršenje službene dužnosti ili funkcije i koji se kao takvi utvrde općim aktom davaoca stana (stanovi u zgradama kazneno-popravnih ustanova, u vojnom krugu, aerodromu i drugim vojnim objektima, školama, stanovi čuvara pruge, putova, brana, domova i sl.).

(3) Prava i obveze korisnika stanova ... iz stava 1. ovog člana utvrđuju se općim aktom davaoca [predmetnog stana] odnosno ugovorom zaključenim između davaoca i korisnika.”

Član 54. stavci 2. i 3.

„(2) Kad je stanarsko pravo stekao jedan od bračnih drugova, koji zajedno stanuju, stanarsko pravo ima i drugi bračni drug.

(3) Kad jedan od bračnih drugova-stanara umre ili trajno prestane koristiti stan, drugi bračni drug zadržava stanarsko pravo, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.”

31. Člankom 59. stavkom 1. bilo je predviđeno da stanar može zamijeniti svoj stan za stan drugog stanara uz suglasnost davatelja tih stanova. Člankom 61. stavkom 5. bilo je predviđeno da se stanarsko pravo stječe na temelju valjanog ugovora o zamjeni stanova danom useljenja u predmetni stan.

32. Člankom 74. bilo je propisano da davatelji stanova donose akt o davanju na korištenje stanova iz njihovih stambenih fondova. Člankom 75. stavkom 1. bilo je predviđeno da se tim općim aktom, *inter alia*, utvrđuje koji

se stanovi smatraju stanovima za službene potrebe te se utvrđuju uvjeti i način korištenja tih stanova.

33. Člankom 77. bilo je predviđeno da, u slučaju smrti radnika kojemu je na korištenje dan službeni stan, članovi njegova obiteljskog domaćinstva mogu i dalje živjeti u tom stanu dok im se ne osigura drugi stan.

34. Člankom 144. stavkom 2. bilo je predviđeno da, u slučaju kada je prije stupanja na snagu Zakona o stambenim odnosima iz 1974. bio dan na korištenje stan za vršenje službene dužnosti ili funkcije, a taj je stan općim aktom u smislu odredbe članka 6. stavka 3. tog zakona bio utvrđen kao stan za službene potrebe, korisnik može koristiti taj stan na način i pod uvjetima utvrđenima tim općim aktom.

2. *Zakon o stambenim odnosima iz 1985.*

35. Članak 8., članak 64. stavci 2. i 3., članak 69. stavak 1., članak 71. stavak 5., članak 80. stavak 1., članak 87. i članak 149. stavak 2. Zakona o stambenim odnosima iz 1985. (Narodne novine Socijalističke Republike Hrvatske br. 51/85 i 42/86, i Narodne novine Republike Hrvatske br. 22/92 i 70/93), koji je bio na snazi od 25. prosinca 1985. godine do 4. studenoga 1996. godine, bili su gotovo istovjetni članku 6., članku 54. stavcima 2. i 3., članku 59. stavku 1., članku 61. stavku 5., članku 75. stavku 1., članku 77. i članku 144. stavku 2. Zakona o stambenim odnosima iz 1974. (vidi stavke 30. – 34. ove odluke).

PRIGOVOR

36. Podnositelji zahtjeva prigovorili su odbijanju domaćih sudova da im dopuste kupiti stan koji koriste.

PRAVO

37. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da odbijanje domaćih sudova da im dopuste kupiti stan, u kojem žive od 1976. godine, nije bilo opravdano. Pozvali su se na članak 6. stavak 1. Konvencije.

38. Kao gospodar karakterizacije koja se u pravu daje činjenicama predmeta (vidi *Guerra i drugi protiv Italije*, 19. veljače 1998., stavak 44., *Izvjешća o presudama i odlukama 1998-I*, i *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 124., 20. ožujka 2018.), i uzimajući u obzir svoju sudsku praksu o ovom pitanju (vidi *Gaćeša protiv Hrvatske* (odl.), br. 43389/02, 1. travnja 2008., i *Tchokontio Happi protiv Francuske*, br. 65829/12, 9. travnja 2015.), Sud je, kada je Vladu obavijestio o zahtjevu, smatrao da bi se predmet trebao ispitati na temelju članka 1. Protokola br. 1. Stoga je stranke pozvao da dostave očitovanja na temelju tog članka koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

1. Tvrđnje stranaka

(a) Vlada

39. Vlada je osporila dopuštenost ovog prigovora na dvjema osnovama. Tvrđila je da podnositelji zahtjeva nisu iscrpili domaća pravna sredstva i da članak 1. Protokola br. 1, u svakom slučaju, nije primjenjiv na ovaj predmet.

40. Konkretno, Vlada je ustvrdila da podnositelji zahtjeva nisu iscrpili domaća pravna sredstva jer u svojoj ustavnoj tužbi nisu prigovorili povredi njihova prava vlasništva (vidi stavak 28. ove odluke).

41. Vlada je nadalje ustvrdila da se prema zakonodavstvu koje je bilo na snazi u relevantno vrijeme stanarsko pravo nije moglo dodijeliti u odnosu na službeni stan (vidi stavke 9. i 30. ove odluke). Budući da je stan u Kraljevici koji je predniku podnositelja zahtjeva dodijeljen 1976. godine (vidi stavke 4. i 13. – 14. ove odluke) bio službeni stan, njihov prednik nikada nije stekao stanarsko pravo na tom stanu. Prema tome, podnositelji zahtjeva, kao članovi njegova domaćinstva, nisu imali pravo kupiti ga na temelju Zakona o prodaji stanova (vidi stavak 17. ove odluke). To znači da zahtjev podnositelja za kupnju stana nije bio „dovoljno utvrđen” da bi se smatrao „vlasništvom” i tako bio podložan primjeni članka 1. Protokola br. 1.

(b) Podnositelji zahtjeva

42. U odgovoru na Vladin prigovor o neiscrpljivanju (vidi stavak 40. ove odluke), podnositelji zahtjeva naveli su da su u svojoj ustavnoj tužbi iznijeli opsežne tvrdnje o tome da je njihov prednik stekao stanarsko pravo na predmetnom stanu i da ga stoga imaju pravo kupiti na temelju Zakona o prodaji stanova (vidi stavak 28. ove odluke).

43. Kada je riječ o prigovoru Vlade da članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nije primjenjiv na ovaj predmet (vidi stavak 41. ove odluke), podnositelji zahtjeva naveli su sljedeće:

- njihov prednik stekao je stanarsko pravo na stanu u Rijeci 1965. godine (vidi stavak 7. ove odluke),
- taj stan je zamijenio za stan u Kraljevici (vidi stavak 13. ove odluke) i
- na temelju mjerodavnog zakonodavstva koje je bilo na snazi u to vrijeme, bilo je dopušteno zamijeniti samo stanove koji su bili dani u najam na temelju stanarskog prava (vidi stavak 31. ove odluke).

44. Štoviše, u ugovoru o zamjeni stanova od 5. siječnja 1976. bilo je navedeno da su i prednik podnositelja zahtjeva i gđa M.B. nositelji stanarskog prava na svojem stanu (vidi stavak 13. ove odluke). Isto tako, u ugovoru od

istog datuma kojim je Lučka kapetanija Rijeka stan u Kraljevici dala na korištenje predniku podnositelja zahtjeva njihov je prednik izričito naveden kao nositelj stanarskog prava na tom stanu (vidi stavak 14. ove odluke). Nigdje nije bilo navedeno da je to službeni stan.

45. Nadalje, nakon stupanja na snagu Zakona o najmu stanova prvo podnositeljici zahtjeva bio je priznat status zaštićene najmoprimke (koji status su mogli dobiti samo nekadašnji nositelji stanarskog prava) u odnosu na stan u Kraljevici (vidi stavke 23. – 25. ove odluke). Podnositelji zahtjeva nastavili su živjeti u spornom stanu i nakon smrti svog prednika, što također ukazuje na to da nije bila riječ o službenom stanu povezanom s radnim mjestom kapetana Luke Kraljevica.

46. Prema tome, podnositelji zahtjeva, kao članovi domaćinstva svojega prednika, imali su pravo otkupiti ga na temelju Zakona o prodaji stanova (vidi stavak 17. ove odluke).

2. Ocjena Suda

47. Sud ponavlja da podnositelj može tvrditi da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 samo ako se pobijane odluke odnose na njegovo ili njezino „vlasništvo” u smislu te odredbe. „Vlasništvo” može biti „postojeće vlasništvo” ili potraživanja koja su dovoljno utvrđena da se mogu smatrati „imovinom” (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Radomilja i drugi*, stavak 142.).

48. Imajući u vidu svoju sudsku praksu (vidi gore citirani predmet *Gaćeša*, i predmet *Trifunović protiv Hrvatske* (odl.), br. 34162/06, 6. studenoga 2008.), Sud smatra da je pravo podnositelja zahtjeva da otkupe stan koji je dan na korištenje njihovu predniku predstavljalo „potraživanje”, a ne „postojeće vlasništvo”.

49. Kada je vlasnički interes u naravi potraživanja, ono se može smatrati „imovinom” samo ako postoji dovoljno uporište za taj interes u nacionalnom pravu, to jest, kada je potraživanje dovoljno utvrđeno da se može izvršiti (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Radomilja i drugi*, stavak 142.).

50. Stoga, pitanje koje treba ispitati jest je li zahtjev podnositelja za kupnju predmetnog stana imao dovoljno uporište u nacionalnom pravu da se smatra „imovinom” i stoga „vlasništvom” zaštićenim člankom 1. Protokola br. 1.

51. U tom pogledu Sud primjećuje sljedeće:

– na temelju mjerodavnog domaćeg zakonodavstva, stanovi u društvenom vlasništvu mogli su se prodati korisnicima samo ako su bili dani u najam na temelju stanarskog prava (vidi stavak 17. ove odluke),

– u ovom su predmetu domaći sudovi odbili zahtjev podnositelja zahtjeva za kupnju predmetnog stana uz obrazloženje da je sporni stan bio službeni stan, koji se, u vrijeme kada je dan na korištenje njihovu predniku, nije mogao dati u najam na temelju stanarskog prava (vidi stavke 26. – 27. ove odluke).

52. Podnositelji zahtjeva osporili su ta utvrđenja domaćih sudova tvrdeći da predmetni stan nije bio službeni stan, da je njihovu predniku dan na korištenje na temelju stanarskog prava i da stoga imaju pravo otkupiti ga (vidi stavke 43. – 46. ove odluke).

53. U mjeri u kojoj se tvrdnje podnositelja zahtjeva (vidi stavke 43. – 46. ove odluke) odnose na činjenična utvrđenja domaćih sudova, konkretno na utvrđenje da je predmetni stan bio službeni stan (vidi stavke 26. – 27. ove odluke), Sud ponavlja da njegov zadatak nije da činjeničnu ocjenu domaćih sudova zamjeni vlastitom, te bi bili potrebni uvjerljivi elementi da odstupi od činjenica koje su utvrdili domaći sudovi (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Radomilja i drugi*, stavak 150.).

54. U mjeri u kojoj se tvrdnje podnositelja zahtjeva (vidi stavke 43. – 46. ove odluke) odnose na primjenu mjerodavnog domaćeg prava od strane domaćih sudova, Sud ponavlja da su njegove ovlasti za preispitivanje usklađenosti s domaćim pravom ograničene. To je posebice tako kada se, kao i ovdje, predmet odnosi na složena pitanja tumačenja domaćeg prava. Osim u slučajevima kada je tumačenje proizvoljno ili očigledno nerazumno, uloga Suda ograničena je samo na utvrđivanje jesu li učinci tog tumačenja u skladu s Konvencijom. Iz tog je razloga Sud ranije presudio da se, u načelu, ne može reći da podnositelj zahtjeva ima dovoljno utvrđeno potraživanje koje predstavlja „imovinu“ u smislu članka 1. Protokola br. 1 kada postoji spor o točnom tumačenju i primjeni domaćeg prava i kada se o pitanju jesu li on ili ona ispunili zakonske uvjete odlučuje u sudskom postupku (vidi, primjerice, gore citirani predmet *Radomilja i drugi*, stavak 149.).

55. U ovom predmetu nema elemenata koji bi naveli Sud da osporava činjenična utvrđenja domaćih sudova ili da presudi da je način na koji su primijenili domaće pravo bio proizvoljan ili očigledno nerazuman.

56. Konkretno, Sud smatra važnim posebno odgovoriti na tvrdnje podnositelja zahtjeva da domaće vlasti nisu postupale dosljedno s obzirom na to da su 2002. godine priznale status prve podnositeljice kao zaštićene najmoprimke u odnosu na predmetni stan (vidi stavak 45. ove odluke). Sud smatra da se ta činjenica ne može promatrati odvojeno od prava podnositelja zahtjeva da nastave živjeti u tom stanu dok im se ne osigura drugi stan, kako je propisano člankom 77. Zakona o stambenim odnosima iz 1974. i člankom 87. Zakona o stambenim odnosima iz 1985. (vidi stavke 33. i 35. ove odluke).

57. Sud stoga zaključuje da zahtjev podnositelja za kupnju stana danog na korištenje njihovu predniku nije imao dovoljno uporište u nacionalnom pravu da ga se smatra „vlasništvom“ u smislu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

58. Iz toga proizlazi da je ovaj zahtjev nedopušten jer je nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i mora biti odbačen sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

ODLUKA REMPEŠIĆ protiv HRVATSKE

59. U svjetlu tog zaključka, Sud ne smatra potrebnim donositi odluku o preostalom prigovoru Vlade o nedopuštenosti (vidi stavke 39. – 40. ove odluke).

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 15. travnja 2021.

Attila Teplán
Vršitelj dužnosti zamjenika tajnika

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524